

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมในระยะเวลาดังกล่าวใกล้เคียงกับประเทศที่พัฒนาแล้วอื่น ๆ หลายประเทศในทวีปเอเชีย แต่สภาพความเจริญทาง เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของประเทศไทยยังไม่ทัดเทียมกับประเทศเหล่านั้น เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นไปอย่างเชื่องช้า อันเนื่องมาจากการขยายตัวด้านรายได้ ด้านผลผลิตภายในประเทศมีน้อย และรายได้กับผลผลิตที่มีได้ถูกแจกแจงไปให้กับประชาชนอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากปัจจัยทางด้าน การเมือง สังคม และค่านิยมของคนในสังคมบางประการด้วย

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย เริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนา ด้านอุตสาหกรรมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา โดยหวังว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมจะเชื่อมโยงและก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่ภาค เกษตรกรรม และ เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมจะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้น ต้องให้ความสนใจกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการ เตรียมแรงงานที่มีคุณภาพ เข้าสู่ระบบ เศรษฐกิจในปัจจุบัน เพราะแรงงานที่มีคุณภาพจะช่วยให้กระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ก่อให้เกิดปริมาณ และคุณภาพของผลผลิต รวมไปถึงการขยายตัวของรายได้ในระบบ เศรษฐกิจด้วย ในทัศนะของธนาคารโลก ระบุว่าในการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของประเทศไทยยังต้องปรับปรุงการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอีกมาก (วารสาร เศรษฐกิจธนาคารกรุงเทพ 2522 : 293) แต่การเตรียมแรงงานที่มีคุณภาพจากทรัพยากรมนุษย์ในสังคมไทย มิใช่สิ่งที่กระทำได้ในเวลาอันรวดเร็ว เนื่องจากค่านิยมที่เป็นปทัสถาน (norm) ของสังคมไทยบางประการไม่ส่งเสริมการทำงาน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมโดยรวม ตัวอย่างเช่น สังคมไม่ยกย่องคนทำงาน

หนัก แต่ยกย่องคนมีเงินแม้จะไม่ทำงาน นิยมความสะดวกสบาย สุ่ยสุร่าย และฟุ้งเฟ้อ การศึกษาเล่าเรียนก็มัก เป็นไปในทางที่ไม่เอื้อต่อการ เตรียมตัว เพื่อหน้าที่การงาน แต่มัก เป็นไปเพื่อความมีเกียรติ มีปริญญาบัตร และเพื่อการศึกษาต่อ

การวางแผนเพื่อพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ เศรษฐกิจและสังคมในประเทศไทย สามารถกระทำได้โดยจัดให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับโดยมีความมุ่งหมายให้ผู้จบการศึกษาทุกระดับ มีความสามารถสูงพอที่จะประกอบอาชีพในระบบ เศรษฐกิจและในสังคมที่ทันสมัยได้ แต่ในอดีตการจัดการศึกษาของประเทศไทยไม่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพให้แก่เยาวชนของชาติ การเรียนการสอนยังขาดการปลูกฝังลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี เช่น การมีระเบียบวินัย ความอดทน ความรับผิดชอบ การไม่เลือกงาน ซึ่ง ผลแสงสว่าง (2525: 23) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า "เด็กของเรายังไม่ขยันขันแข็งเท่าที่ควร ประสิทธิภาพของประชากรในการทำงานยังมีคุณภาพไม่เป็นที่พอใจนัก การเป็นคนรักงาน การไม่รังเกียจงาน สุจริตทุกประเภท การเห็นความสำคัญของงาน เท่าเทียมกัน การสร้างงาน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ยังมีอยู่บ้างในความคิดของเยาวชนไทย" ปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้โดย เน้นการปลูกฝังและพัฒนาในด้านทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและอาชีพแก่เยาวชนไทยให้มากขึ้น แต่กระบวนการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมา มิได้เน้นในเรื่องของการพัฒนาทัศนคติอย่างเพียงพอ ดังที่ ไกรยุทธ อีรชยาภินันท์ (2531: 126) กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า การพัฒนามิตติทัศนคติเป็นสิ่งที่สมควรได้รับการยกย่องเป็นพิเศษในประเทศไทยปัจจุบัน เพราะการพัฒนาคุณภาพของคนไทยในด้านทัศนคติไม่ได้รับความสนใจ ตั้งแต่มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในฐานะปัจจัยการผลิต ทั้งนี้อาจไม่ตระหนักถึงคุณภาพของคนในด้านนี้เลยก็ได้

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2529: 2-3) ได้ระบุถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 ว่า มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย และมีทักษะในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม โดยขยายและยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้น ปรับปรุงการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในระดับกลาง และระดับสูงให้ผู้จบการศึกษามีความรู้ มีทักษะ และคุณธรรมที่จะไปประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบ

อาชีพอิสระ มีการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่เพียงพอในการประกอบอาชีพตรงคือความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีคุณธรรมและทัศนคติที่ดีในการทำงาน ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพคนและแรงงาน ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ.2530-2534 โดยคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2529: 82) ในแผนงานพัฒนาการศึกษาและฝึกอบรม ระบุวัตถุประสงค์ไว้ตอนหนึ่งว่า เพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ มีสติปัญญา มีเหตุผล มีคุณธรรม และวัฒนธรรม มีพละนาถยที่สมบูรณ์ มีทักษะในการประกอบอาชีพ ฟึ่งตนเองได้ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีความรู้ความสามารถในเทคโนโลยีที่เหมาะสม และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมีเป้าหมายจัดการศึกษาและฝึกอบรมทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ให้นักเรียน นักศึกษา และคนทั่วไปเป็นคนดี มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ ซยัน ฟึ่งตนเอง ตลอดจนมีพื้นฐานความรู้ วิชาชีพ และทัศนคติที่มุ่งมั่นในการพัฒนา เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และมีส่วนร่วมในสังคม รวมทั้งปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนและประชาชนให้สามารถพัฒนาชีวิต สามารถประกอบ อาชีพส่วนตัวหรือสร้างงานด้วยตัวเองได้มากยิ่งขึ้น

การพัฒนาทัศนคติที่ดีคองงานอาชีพ และการปลูกฝังนิสัยรักการทำงานให้กับเยาวชนไทย จึงเป็นการสนองนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังกล่าวอย่าง เป็นรูปธรรมมากขึ้น อีกทั้งยังก่อให้ เกิดการขยายตัวทาง เศรษฐกิจของประเทศด้วย วิกิร ศัณฑวุฒโฒ (2527: 21) เสนอว่า การสร้างให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีคองงาน เป็นสิ่งจำเป็น อย่างยิ่ง เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะนำความรู้และทักษะที่ได้ฝึกฝนไปใช้ ประกอบกิจในสถานการณ้จริงหรือในชีวิตจริง การทำงานอาชีพจะช่วยให้เกิดรายได้ของบุคคล เพิ่มขึ้น มาตรฐานการครองชีพของประชาชนในระบบ เศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น และเป็นประโยชน์ ค่อการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม เมธี คุลยจินดา (2520: 132-133) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ ในการทำงานของสังคมว่า การทำงานมีส่วนสำคัญในการให้วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของชีวิตเป็นไปคาม ที่เราต้องการ การมีบ้านเรือนดี ๆ อยู่อาศัย การมีสุขภาพดี การมีการศึกษาดี รวมทั้งการ มีระบบการ เมืองที่มีเสถียรภาพสูง และประเทศชาติมีความปลอดภัย สิ่งเหล่านี้จะไม่บรรลุผลถ้า

ทรัพยากรมนุษย์ถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด หรือเกิดมีการรั่วไหลในการใช้กำลังงานนั้น ๆ และในแง่เศรษฐกิจ ถ้ามีการรั่วไหลในการใช้แรงงาน หมายความว่า ประเทศชาติได้สูญเสียไปซึ่งทรัพยากรของชาติ เป็นจำนวนมาก

สถาบันการศึกษาและครู เป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูสังคมศึกษา เพราะวิชาสังคมศึกษามีขอบเขตกว้างขวาง เนื้อหาของวิชานี้จะเป็น เรื่อง เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เอ็ดวิน เฟนตัน (Edwin Fenton 1967: 1) ได้เน้นจุดมุ่งหมายของวิชาสังคมไว้ว่า คือ การเตรียมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดี สอนนักเรียนให้รู้จักคิด มีทักษะสืบสอบ ระหว่างสิ่งที่เป็นจริงและข้อเท็จจริง ข้อมูลกับเหตุการณ์ ตลอดจนกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถในการที่จะนำข้อมูลที่ได้อ่านไปใช้ในการตัดสินใจอย่างฉลาด และมีเหตุผล เพื่อให้สามารถปรับปรุงตนเองกับสังคมใหม่ในอนาคต จอห์น จาโรลิเมค (John Jarolimiek 1977: 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาว่า เป็นวิชาพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ ค่านิยม และทักษะของความเป็นพลเมือง ซึ่งเป็นการช่วยให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณค่า มีความคิด และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม วัตถุประสงค์ของวิชาสังคมศึกษานี้มักจะสอดแทรกอยู่ในวิชาต่างๆ ในหลักสูตรทุกระดับ เพราะการให้การศึกษาแก่เยาวชน ก็คือ การช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความสำนึกในด้านความคิด ความรู้ และการปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติ โดยส่วนรวมนั้นเอง นอกจากนั้น สุมณฑิย์ บุญสมบัติ (2526: 77) สรุปไว้ว่า ประชญาหรือแนวคิดของสังคมศึกษา แนวใหม่และการเรียนรู้ด้วยการกระทำได้เป็นแนวคิดสำคัญในการจัดประสบการณ์ทางสังคมในวิชาสังคมศึกษา และการศึกษาจะไม่จำกัดอยู่แต่ภายในโรงเรียน เท่านั้น แต่จะต้องขยายขอบเขตออกไปยังชุมชนด้วย ซึ่งการเรียนรู้ประสบการณ์ทางสังคมโดยการกระทำนั้นจะเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างบทเรียนในวิชาสังคมศึกษา ที่ผู้เรียนได้รับในชั้นเรียนกับโลกที่เป็นจริงนอกชั้นเรียน ประพนอม เดชชัย (2521: 43-45) ได้เสนอแนะว่าครูสังคมศึกษา ควรจะเป็นผู้ที่มีพื้นความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง สามารถเลือกประเด็นปัญหาที่มีประโยชน์ และตรงกับความต้องการของสังคมมาสอน เพื่อช่วยเยาวชนหรือนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถในวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนเข้าใจบทบาทของตน มีความรู้ในวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ เพื่อสร้างความเจริญและช่วยพัฒนาทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมให้ดีขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ ของกองทัพบก (2531: 1-17) มี พลเอก พิจิตร กุลละวณิช ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก เป็นผู้อำนวยการสำนักงาน ได้ให้ความสนใจและเน้นการพัฒนา "คน" ให้เกิดศักยภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีความรู้ในแง่วิชาการ และประสบการณ์กับความสามารถในการทำงานเพื่อดำรงชีวิต เพื่อให้คนไปพัฒนาด้านอื่น ๆ ต่อไป สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ ได้ประสานความร่วมมือกับโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน เป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมให้เยาวชนในวัยเรียนรู้จักประกอบอาชีพสุจริตเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว ตลอดจนสังคมได้ตามความเหมาะสมกับวัย โดยฝึกอบรมนักเรียนจากโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีจำนวนหนึ่ง ให้เข้าทำงานในสถานที่ต่าง ๆ ในช่วงมกราคม และวันเสาร์-อาทิตย์ โครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียนของโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีนี้ได้รับความสนใจและสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนอย่างกว้างขวาง

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูสังคมศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติต่องานอาชีพของนักเรียนตามโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียนโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการสอนสังคมศึกษา เพื่อส่งเสริมทัศนคติต่องานอาชีพแก่เยาวชนให้มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ของชุมชนและประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่องานอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมในโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่องานอาชีพระหว่างนักเรียนที่เข้าร่วมในโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียนกับนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่เข้าร่วมในโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียนและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน ของโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ในปีการศึกษา 2532

2. ทักษะคิดทำงานอาชีพศึกษาด้านความรู้สึกรู้สึกทำงานอาชีพ และด้านคุณสมบัติการทำงานอาชีพ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ทักษะคิดทำงานอาชีพที่ศึกษานี้ไม่คำนึงถึงตัวแปรอื่น นอกจากการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียนโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เท่านั้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ทักษะคิดทำงานอาชีพ หมายถึง ความรู้สึกและท่าทีของนักเรียน ซึ่งกำหนดทิศทางของการแสดงออกในทางบวก (พึงพอใจ ชอบ เห็นด้วย อยากรกระทำ) กลาง ๆ (ไม่แสดงออกทั้งในทางบวกและในทางลบ) หรือในทางลบ (ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่อยากรกระทำ) ที่มีต่องานอาชีพและคุณสมบัติในการทำงานอาชีพ

งานอาชีพ หมายถึง งานอาชีพในโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียนของโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี (ซึ่งเป็นงานบริการประเภทต่าง ๆ เช่น งานโรงงาน งานในห้องอาหารขายของในห้างสรรพสินค้า ซักรีด งานทำความสะอาดทั่วไป พนักงานปั้มน้ำมัน งานเสิร์ฟต้อนรับ-ประชาสัมพันธ์ บัญชี-เอกสาร ผู้ช่วยพ่อครัวในภัตตาคาร เก็บลูกเทนนิส-กอล์ฟ) และการทำงานอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในโครงการ

คุณสมบัติในการทำงานอาชีพ หมายถึง ลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการทำงานอาชีพ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ คือ การมีความอดทนในการทำงานอาชีพ การตรงเวลาในการทำงานอาชีพ การไม่เลิ่กงาน การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการทำงานอาชีพ ความซื่อสัตย์ในการทำงานอาชีพ ความมั่นใจตนเองในการทำงานอาชีพ การมีมารยาทและความประพฤติกดีในการทำงานอาชีพ และการมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานอาชีพ

โครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน หมายถึง โครงการส่งเสริมนักเรียนเสริมแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบการค่อสู่เบ็ดเสร็จ ซึ่งมอบหมายให้โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียนขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและช่วยเหลือนครอบครัวและ เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์อันจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นช่องทางในการหาเลี้ยงชีพ สร้างทัศนคติที่ดีในการทำงานและอาชีพต่าง ๆ และส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้สามารถปฏิบัติตน อยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมตามสภาพของนักเรียนแต่ละคน

นักเรียนที่เข้าร่วมในโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน หมายถึง นักเรียนของโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ระดับชั้นต่าง ๆ ทั้งชายและหญิงที่สมัคร เข้ารับการฝึกทำงานในโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน

นักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน หมายถึง นักเรียนของโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ระดับชั้นต่าง ๆ ทั้งชายและหญิงที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกทำงานในโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติที่กล่าวว่า ทัศนคติเป็นผลของการเรียนรู้จากกระบวนการสังคมประภค (Socialization) ที่จะสนองตอบในทางที่ชอบและไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง สิ่งของ สถานัน หรือสถานการณ์ต่าง ๆ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ นั้น ไม่ใช่เป็นสิ่งที่บุคคลมีมาแต่กำเนิด แต่เป็นสิ่งที่บุคคลนั้นได้เรียนรู้ และมีประสบการณ์จากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Zick Rubin 1981: 557)

จัม ซี นันแนลลี (Jum C. Nunnally 1959: 312) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของทัศนคติไว้ว่า

1. ทัศนคติ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ไม่ใช่ เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ทัศนคติ เป็นสภาพการณ์ทางจิตที่มีอิทธิพลต่อการคิด และการกระทำของบุคคลเป็นอันมาก เพราะ เป็นส่วนประกอบที่กำหนดแนวทางไว้ว่า ถ้าบุคคลประสบสิ่งใดแล้ว บุคคลนั้นจะมีท่าทีต่อสิ่งนั้น ๆ ในลักษณะอันจำกัด
3. ทัศนคติ เป็นสภาพทางจิตที่มีแนวโน้มที่ค่อนข้างจะถาวร เนื่องจากแต่ละบุคคลได้สร้างสมประสบการณ์ การรับรู้ และการเรียนรู้มาเป็นอันมาก อย่างไรก็ตามทัศนคติอาจเปลี่ยนแปลงได้

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่า ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เกิดจากการที่เขาได้รับการเรียนรู้และประสบการณ์ต่อสิ่งนั้นมาแล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า นักเรียนที่เข้าร่วมในโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียนกับนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน มีทัศนคติต่องานอาชีพแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางแก่ครูสังคัมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคัมศึกษาในห้องเรียน และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนาทัศนคติต่อการทำงานและอาชีพให้แก่นักเรียน
2. เป็นแนวทางแก่ผู้บริหารการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรวิชาสังคัมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
3. เป็นแนวทางแก่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพเยาวชน ในการปรับปรุงโครงการส่งเสริมอาชีพให้กับนักเรียนและ / หรือ เยาวชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. เป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย